

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego

w Katowicach

Wydział Wokalno-Instrumentalny

Dyscyplina artystyczna: Instrumentalistyka

mgr Bartosz Bednarczyk

Streszczenie pracy doktorskiej

Praca przedstawia najbardziej tajemnicze zjawisko muzyczne jakim jest Fantazja C-dur D 934 Franciszka Schuberta, która stanowi ukoronowanie jego twórczości kameralnej na fortepian i skrzypce. Opis dzieła artystycznego rozpoczyna się przedstawieniem kontekstu społeczno-polityczno-kulturalnego w Europie, przed i po Rewolucji Francuskiej, która miała wielki wpływ na jej mieszkańców, a zdarzyła się w przededniu narodzin Franciszka Schuberta. W dalszej części przedstawione jest życie i twórczość kompozytora w Wiedniu początku XIX wieku. Najobszerniejsza część pracy poświęcona jest twórczości kameralnej na fortepian i skrzypce Franciszka Schuberta, ze szczególnym uwzględnieniem utworów składających się na dzieło artystyczne pracy - Sonaty a-moll D 385, Ronda h-moll D 895 oraz Fantazji C-dur D 934, której bardzo skomplikowany i bezkompromisowy zapis nutowy, trudności wykonawcze oraz interpretacyjne zostały poddane wnikliwej analizie.

podpis

Bartosz Bednarczyk

prof. Robert Marat
Dziedzina – sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna – instrumentalistyka
Akademia Muzyczna im. G. i K. Ręcewiczów w Łodzi

Łódź 24 września 2018

ZLECENIODAWCA OPINII

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach; Wydział Wokalno - Instrumentalny; pismo z dnia 27 czerwca 2018 roku; zlecenie podjęte na podstawie art. 14 ust. 2 pkt. 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz.595 ze zmianami Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z 2005 r., Dz. U. Nr 84 poz. 45 z 2011 r.).

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Wokalno – Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie wszczęcia, na wniosek Pana **mgr Bartosza Bednarczyka, przewodu doktorskiego** oraz wyznaczeniu dr hab. Katarzyny Makowskiej na promotora pracy doktorskiej.

Uchwały Rady tego samego Wydziału z dnia 14 czerwca 2018 r. o wyznaczeniu recenzentów w przewodzie doktorskim – prof. R. Marata i prof. Gabrieli Szendzielorz-Jungiewicz.

Do nadesłanego mi przez przewodniczącego Rady pisma z dnia 27 czerwca 2018 r. informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mojej osoby na recenzenta pracy doktorskiej Pana mgr Bartosza Bednarczyka pt. **„Fantazja C-dur D 934 Franciszka Schuberta w kontekście jego twórczości kameralnej na fortepian i skrzypce”** została dołączona następująca dokumentacja:
uchwała Rady Wydziału z 1 marca 2018 r. o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu promotora,
uchwały o wyznaczeniu recenzentów z 14 czerwca 2018 r.,
protokoły komisji skrutacyjnych i listy obecności członków Rady Wydziału.

Niniejszym stwierdzam, że Rada Wydziału podjęła prawomocne uchwały o wszczęciu przewodu doktorskiego, wyznaczeniu promotora i wyznaczenia mojej osoby na recenzenta.

Podstawowe dane o kandydacie

Pan **mgr Bartosz Bednarczyk** urodził się 26 października 1976 roku w Warszawie. Jest wychowankiem prof. Bronisławy Kawalli. Pod Jej kierunkiem ukończył PSM im. Karola Szymanowskiego w Warszawie, a następnie w Jej klasie w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina odbył studia pianistyczne i uzyskał dyplom z oceną bardzo dobrą w roku 2000. Kameralistykę studiował u prof. Macieja Paderewskiego. Następnie ukończył dwuletnie studia podyplomowe w zakresie muzyki kameralnej w warszawskiej uczelni w klasie prof. Krystyny Borucińskiej.

Swoje doświadczenie pedagogiczne Kandydat zdobywał od 2000 roku, był nauczycielem w ZPSM nr 1 w Warszawie, w Liceum Muzycznym im. Zenona Brzewskiego. Od 2005 r. jest pracownikiem Uniwersytetu Muzycznego im. Fryderyka Chopina, a w 2010 r. został asystentem w Katedrze Kameralistyki współpracując z prof. Katarzyną Jankowską, prof. Mają Nosowską i prof. Krystyna Borucińską.

Działalność artystyczna pana Bednarczyka nie podlega ocenie, ale jego doświadczenia koncertowe, a także liczne rejestracje płytowe wpłynęły niewątpliwie na bardzo wysoki poziom pianistyczny przedstawionego nagrania.

W czytelnie przygotowanej dokumentacji przewodowej jest wiele godnych podkreślenia koncertów, zawierających dzieła o najwyższym poziomie trudności pianistycznych i kameralnych. Wymienię więc tylko niektóre prezentowane publicznie kompozycje. Są to:

Sonaty na skrzypce i fortepian L. van Beethovena F-dur, A-dur, a-moll, C. Francka A-dur, R. Schumanna a-moll, K. Szymanowskiego d-moll.

Tria P. Czajkowskiego a-moll, J. Brahmsa H-dur, trio Chopina i Ravela, również Koncert Potrójny L. van Beethovena.

Kwartet g-moll J. Brahmsa, Kwartet na koniec czasu O. Messiaena, Kwintet A-dur F. Schuberta i Kwintet G. Mahlera.

Należy wspomnieć też o koncertach solowych, gdy Kandydat wykonywał m.in. Sonatę h-moll Fr. Chopina. Bogactwo prezentowanego repertuaru dopełniają recitale pieśni.

Pan Bartosz Bednarczyk występował ze znakomitymi muzykami. Z panem Jakubem Jakowiczem tworzy duet od 18 lat, towarzyszył również podczas jego przewodu doktorskiego w 2013 roku w Uniwersytecie Muzycznym w Warszawie. Koncertował m.in. z Anną Marią Staśkiewicz, Mają Włoszczowską, Katarzyną Budnik-Gałązką, Dominikiem Połońskim, Marcinem Zdunikiem, Mikołajem Pałosem, Tytusem Wojnowiczem, Łukaszem Hajduczenią.

Publiczność miała okazję słuchać gry doktoranta w wielu miastach w Polsce m.in. w Filharmonii Narodowej, studiach koncertowych PR w Warszawie i w Katowicach. Występował w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej w Katowicach. Za granicą koncertował w Austrii, w Niemczech, w Rosji, Szwajcarii, Hiszpanii, także w Japonii czy Indonezji.

Na podkreślenie zasługuje duży dorobek fonograficzny Kandydata - płyty CD nagrane ze skrzypkiem Jakubem Jakowiczem:
2001 r. *Polskie Radio* utwory Wieniawskiego, Lutosławskiego, Saint-Saensa,
2007 r. *Subito Records* Sonaty A-dur i F-dur L. van Beethovena,
2007 r. *Accord* utwory W. Lutosławskiego,
2015 r. *Accord* dzieła F. Schuberta,
a także nagrania dla PR programu II i dla TV Kultura.

Pan Bednarczyk w czasie nauki w szkole średniej i na studiach zdobywał laury na Konkursach o Stypendia Artystyczne Towarzystwa im. F. Chopina w roku 1992, 1993 i 1996. Pracując jako asystent w Katedrze Kameralistyki przyczynił się do nagród studentów na konkursach muzyki kameralnej.

Znacznym osiągnięciem są Nominacje - razem z Jakubem Jakowiczem - do Nagrody Fryderyk w 2003 r. w kategorii Album Roku Muzyka Solowa i w 2009 r. w kategorii Album Roku Muzyka Kameralna.

Przytoczone fakty z wieloletniej działalności koncertowej Kandydata świadczą o jego znaczącej pozycji w środowisku muzycznym w naszym kraju. Dorobek artystyczny i pedagogiczny wprawdzie nie podlega ocenie, ale stanowi istotny wkład w polską kulturę muzyczną.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska mgr Bartosza Bednarczyka pt. „**Fantazja C-dur D934 Franciszka Schuberta w kontekście jego twórczości kameralnej na fortepian i skrzypce**” stanowi dzieło artystyczne zarejestrowane na płycie CD oraz jego opis. Dzieło wraz z opisem stanowi logiczną wzajemnie uzupełniającą się całość. Na dzieło artystyczne składa się wykonanie razem z panem Jakubem Jakowiczem trzech utworów F. Schuberta:

Sonaty a-moll na fortepian i skrzypce D 385,
Ronda h-moll na fortepian i skrzypce D 895,
Fantazji C-dur na fortepian i skrzypce D 934.

Przedstawiona płyta jest zapisem z koncertu, który się odbył 11 maja 2018 roku w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

Dobór kompozycji ściśle koresponduje z tematem pracy. Nie często zdarza się, że przy okazji doktoratu Kandydat przedstawia nagranie z koncertu. Jeśli weźmiemy pod uwagę fakty, że artyści dokonali nagrania płytowego parę lat wcześniej, w październiku 2017 roku odbył się koncert promujący płytę w Studiu Koncertowym im. W. Lutosławskiego, transmitowany przez Program II PR to zrozumiemy, że obaj doskonale czują w tym repertuarze. Wykonanie imponuje skutecznością i dojrzałością interpretacji.

Od pierwszych dźwięków, od pierwszych tematów Sonaty a-moll zauważyłem indywidualne cechy pianistki Kandydata, a mianowicie olbrzymią wrażliwość barwową na zmieniające się harmonie, zróżnicowaną artykulację, pewność i

swobodę w przekazywaniu idei, bezbłędną grę w duecie - artyści współpracują od 18 lat. W I części poruszyła mnie ekspresja pełna romantycznego ducha, a jednocześnie zdyscyplinowana, znakomicie zbudowane kulminacje, nieskazitelna artykulacja w gamkach lewej ręki. Bardzo interesująco zabrzmiał Menuet wykonany dość szybko, barwą dźwięku z sonat Beethovena, Trio zaś, wolno i swobodnie, z dużą elegancją.

Rondo h-moll wykonane jest równie znakomicie, śmiało, dosadnie ale również miejscami ciepło i lirycznie. Podziwiam odwagę interpretacji i grę „bez asekuracji”. Od pierwszych taktów daje się odczuć, że muzyka Schuberta jest pasją obu artystów.

Wykonanie Fantazji C-dur jest zwieńczeniem całego recitalu. To jedno z najrzadziej wykonywanych dzieł kameralnych zabrzmiało magicznie od pierwszych taktów tremola w fortepianie. Arcytrudne motywy z trylem w lewej ręce Pan Bednarczyk gra z lekkością i elegancją, przy tej okazji chciałbym wspomnieć o świetnym przygotowaniu fortepianu koncertowego marki Steinway, co umożliwiło mu ich realizację. Obaj artyści są fantastycznie zgrani. Gra ich jest pełna emocji i szczerzej wypowiedzi. Muzycy w czasie wykonania tak obszernego dzieła imponują koncentracją. Pedalizacja pana Bednarczyka jest mistrzowska, tremola brzmią klarownie, kulminacje i miejsca kadencyjne brzmią zaś bogactwem alikwotów.

Bardzo odpowiada mi sposób rozumienia muzyki Franciszka Schuberta. Gra obu artystów jest pełna elegancji i lekkości, powiedziałbym austriackiego ciepła, jednocześnie zdyscyplinowana i klarowna. Emocje wyrażane są szczerze, kulminacje i dramatyzm pokazane pełną dynamiką fortissimo.

Wykonanie dzieł F. Schuberta jest świadectwem osiągnięcia przez Kandydata znakomitego poziomu pianistycznego i wysokiego stopnia rozwoju artystycznego.

Część opisowa

Praca pisemna doskonale uzupełnia część artystyczną. Składa się ze wstępu, 3 rozdziałów, podsumowania i bibliografii, posiada przejrzysty układ formalny. Prace przeczytałem z dużym zainteresowaniem i olbrzymią satysfakcją. Styl pisania jest lekki i zrozumiały, zachęcający do lektury.

Autor ciekawie przedstawia uwarunkowania społeczne i polityczne przełomu XVIII i XIX wieku, ważne aby zrozumieć stan ducha i emocje kompozytora. Doktorant pisze o Francji Ludwika XIV, XV i XVI, wspomina główne idee Diderot'a i Woltera. Korzysta z wiedzy zawartej w książkach N. Daviesa *Europa* i B. Russella *Dzieje Filozofii Zachodu*.

W II rozdziale poświęconym wątkom biograficznym opiera się na ogólnie dostępnych w języku polskim pozycjach. Bardzo podobało mi się sięgnięcie do opinii pianisty Grahama Johnsona (wykonawcy wszystkich pieśni kompozytora) na temat cech charakteru kompozytora przedstawionych w „autobiograficznym” cyklu w *Pięknej młynarce*.

Autor pisze o okolicznościach i kontekście powstania prezentowanych w pracy doktorskiej dzieł.

W rozdziale III krótko przedstawia wszystkie utwory na skrzypce i fortepian. Bardzo odpowiada mi opis utworów przedstawionych na CD. Nie są to szczegółowe analizy teoretyczne, a raczej spostrzeżenia muzyka ciekawego i zgłębiającego sens dzieła. O Rondzie h-moll pisze tylko na 8 stronach wzbogaconych przykładami muzycznymi, ale jest ciekawie i całkowicie wystarczająco.

Wiedza przekazana czytelnikowi świadczy o dogłębnej znajomości prezentowanego tematu.

Konkluzja

Praca doktorska mgr Bartosza Bednarczyka dzieło artystyczne, jak i jego opis stanowią w pełni oryginalny materiał. Nagranie prezentuje bardzo wysoki poziom artystyczny, a opis wnosi interesujące treści w rozwój reprezentowanej dyscypliny artystycznej, jak i całej dziedziny sztuk muzycznych. Doktorant poprzez dogłębne poznanie utworów w kontekście uwarunkowań historycznych, poglądów kompozytora i inspiracji, dociera do sensu prezentowanej tematyki.

Stwierdzam, że praca doktorska Pana mgr Bartosza Bednarczyka, dzięki sztuce wykonawczej i odpowiednim narzędziom badawczym w wyczerpujący sposób rozwiązuje przedstawioną problematykę. Praca jest oryginalna i spełnia wymagania ustawy.

Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

Prof. Robert Marat

Katowice, 5 września 2018

Prof. dr hab. Gabriela Szendzielorz-Jungiewicz
Dziedzina – sztuki muzyczne
Dyscyplina – instrumentalistyka
Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

Recenzja pracy doktorskiej mgr Bartosza Bednarczyka

Zleceniodawca recenzji

Dziekan Wydziału Wokalno-Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach prof. zw. dr hab. inż. Feliks Widera; pismo z dnia 27 czerwca 2018; zlecenie podjęte na podstawie artykułu 14 ust. 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65 poz. 595 ze zmianami Dz. U. Nr 164 poz. 1365 z 2005 r, Dz. U. Nr 84 poz. 45 z 2011 r.

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Wokalno-Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Katowicach z dnia 1 marca 2018 w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego Pana mgr Bartosza Bednarczyka i wyznaczeniu na promotora dr hab. Katarzyny Makowskiej.

Uchwały Rady Wydziału Wokalno-Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach z dnia 14 czerwca 2018 roku w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim Pana mgr Bartosza Bednarczyka.

Do nadesłanego mi przez Dziekana Wydziału Wokalno-Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, prof. zw. dr hab. inż. Feliksa Widery pisma informującego o wyznaczeniu mnie recenzentem w przewodzie doktorskim mgr Bartosza Bednarczyka w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka została dołączona odpowiednia dokumentacja.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust. 2 pkt 2 Rada Wydziału Wokalno-Instrumentalnego podjęła prawomocne uchwały o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu promotora oraz o wyznaczeniu prof. dr hab. Gabrieli Szendzielorz-Jungiewicz na recenzenta pracy doktorskiej mgr Bartosza Bednarczyka.

Podstawowe dane o kandydacie

Bartosz Bednarczyk ukończył Akademię Muzyczną w Warszawie w klasie fortepianu prof. Bronisławy Kawalli i w klasie kameralnej prof. Macieja Paderewskiego. Odbił również studia podyplomowe w dziedzinie kameralistyki pod kierunkiem prof. Krystyny Borucińskiej.

Prowadził działalność dydaktyczną jako nauczyciel w Liceum Muzycznym im. Zenona Brzewskiego w Warszawie (2001 - 2011) i jako asystent w Katedrze Kameralistyki Fortepianowej na UMCF w Warszawie (2005-2018).

Pan mgr Bartosz Bednarczyk prowadzi ożywioną działalność jako pianista kameralista. Występował za granicą, m.in.: Akademia Muzyczna, Helsinki; Akademia Muzyczna, Berno; Erasmus Huis, Jakarta; Teatro Principal, Alicante; Festsaal der Theresianischen Akademie, Wiedeń; Słoweńska Galeria Narodowa, Lubljana; Palais de La Culture, Algier; Muziekgebouw Sala kameralna, Amsterdam.

Występował w Polsce, m.in.:

Studio Koncertowe im. W. Lutosławskiego, Warszawa; Studio Koncertowe PR Katowice; Filharmonia Narodowa, Warszawa; Filharmonia Wrocławska; Filharmonia Płocka; Filharmonia Częstochowska; Sala Filharmonii i Teatru Słupsk; Zamek Królewski, Warszawa; Zamek Ostrogskich TiFC, Warszawa; Teatr Stanisławowski w Łazienkach Królewskich, Warszawa; Dwór Artusa, Toruń; Sala Koncertowa UMCF, Warszawa; Sala Koncertowa Akademii Muzycznej, Katowice; Aula im. Wyszyńskiego KUL, Lublin; Willa Atma, Zakopane; Galeria Porczyńskich, Warszawa; Centrum Sztuki Współczesnej, Warszawa; Muzeum im. Mickiewicza, Warszawa; Muzeum Iwaszkiewiczów, Stawisko; Muzeum Elbląskie; Mała Galeria, Nowy Sącz; Muzeum Paderewskiego, Kaśna Dolna; Muzeum Powstania Warszawskiego; Pałac, Otwock; Pałac Szustra, Warszawa; Pałac, Radziejowice; Dziedziniec Arsenau, Wrocław; Concordia, Poznań; Dworek Białoprądnicki, Kraków.

Brał udział w festiwalach m.in.:

III Międzynarodowy Festiwal Muzyczny w Algierze; VII, VIII Forum Lutosławskiego w Warszawie; V Festiwal Muzyka Romantyczna w Skierniewicach; I, III, IV Europejski Festiwal Muzyczny w Otwocku; Spotkania Artystyczne w Toruniu; Festiwal Muzyki Kameralnej "Wieczory w Arsenale" we Wrocławiu; IV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej "Muzyka na szczytach" w Zakopanem; 48 Festiwal Pianistyki Polskiej w Słupsku; IV Międzynarodowy festiwal Skrzypcowy w Katowicach; Festiwal Witolda Lutosławskiego "Łańcuch XV" w Warszawie.

Tworzy duet ze skrzypkiem Jakubem Jakowiczem. Występował również z następującymi muzykami: skrzypce - Anna, Maria Staśkiewicz, Szymon Krzeszowiec, Małgorzata Grodziska, Kamila Wąsik, Paweł Zalejski i in.; altówka - Katarzyna Budnik-Gałązka; wiolonczela - Bartosz Koziak, Dominik Połośki, Piotr Bylica, Andrzej Bauer, Marcin Zdunik i in.; kontrabas - Adam Bogacki; flet - Agata Igras, Agnieszka Karwowska; obój - Tytus Wojnowicz; klarnet - Roman Widaszek, Julian Paprocki, Piotr Ptak; saksofon - Dorota Samsel; fagot - Leszek Wachnik; zespół kameralny - Lutosławski String Quartet; wokaliści - Wiktoria Zawistowka, Inga Poskute, Łukasz Hajduczenia.

Jego szeroki repertuar kameralny obejmuje utwory takich kompozytorów jak m.in.: J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven, F. Schubert, F. Chopin, R. Schumann, C. Saint-Saens, P. Sarasate, P. Czajkowski, H. Wieniawski, S. Rachmaninow, J. Brahms, C. Franck, E. Chausson, C. Debussy, M. Ravel, E. Elgar, B. Britten, S. Prokofiew, F. Poulenc, B. Martinu, A. Piazzola, O. Messiaen, A. Panufnik.

Nagrał na płyty CD utwory następujących kompozytorów: W. Lutosławski, H. Wieniawski, C. Saint-Saens, P. Sarasate, L. van Beethoven, F. Schubert, G. Bacewicz - z Jakubem Jakowiczem;
A. Thomys - z Dorotą Samsel.

Ma w swoim dorobku nagrania telewizyjne i radiowe.

Otrzymał nagrody i wyróżnienia m.in.: trzykrotnie stypendium artystyczne TiFC (1992, 1993, 1996), stypendium artystyczne Ministerstwa Kultury i Sztuki (1998), nominacje do Nagrody Fonograficznej Fryderyk 2003 i 2009.

Odnosił sukcesy również w pracy dydaktycznej - jego studenci zostawali laureatami konkursów kameralnych.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Bartosza Bednarczyka pt. *Fantazja C-dur D 934 Franciszka Schuberta w kontekście jego twórczości kameralnej na fortepian i skrzypce* składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na CD i jego opisu. Na płycie CD znajdują się 3 utwory Schuberta nagrane z Jakubem Jakowiczem live z koncertu, który odbył się 11 maja 2018 w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej w Katowicach. Są to: *Sonata a-moll na fortepian i skrzypce D 385*, *Rondo h-moll na fortepian i skrzypce D 895*, *Fantazja C-dur na fortepian i skrzypce D 934*.

Sonata a-moll na fortepian i skrzypce D 385

W części I *Allegro moderato* zwraca uwagę bardzo klarowne frazowanie i świetne proporcje lewej i prawej ręki pianisty, a także wyrafinowana pedalizacja - raz oszczędna, raz intensywna. Odnosimy wrażenie przejrzystej i przestrzennej konstrukcji muzycznej. W części II *Andante* mamy pełne brzmienie akordów, linię szesnastek w lewej ręce snującą się pięknym legato z wielkim wyrazem, dobrą agogikę, dobrze prowadzone crescendo. Przeszkadzało mi tylko dość częste, manieryczne opóźnianie pierwszej miary taktu. Część III *Menuetto* jest grana lekko, żartobliwie i z wdziękiem, dobre są tu dobre agitata i artykulacja, ładne kontrasty wyrazowe. Szczególni podobało mi się trio. W części IV *Allegro* liryczne, pastelowe legato kontrastuje z pełnym energią i poletu non legato. Należy podkreślić szlachetne brzmienie forte i narastanie napięcia, plastyczną frazę, świetne proporcje brzmieniowe i współpracę wykonawców.

Rondo h-moll na fortepian i skrzypce D 895

Wykonawcy w imponujący sposób współpracują z sobą budując zróżnicowaną, epicką opowieść. Intensywny wyraz tej muzyki tworzą duże kontrasty dynamiczne, drapieżne staccato, energiczne akcenty, ekspresyjne, szerokie legato oraz pełne dowcipu, lekkie i zwiewne przebiegi szybkich nut. Wykonanie emanuje swobodą i radością z grania.

Fantazja C-dur na fortepian i skrzypce D 934

To najbardziej skomplikowany i najdłuższy utwór na płycie. Wymaga od obydwu wykonawców najwyższych umiejętności instrumentalnych i kameralnych. Bartosz Bednarczyk i Jakub Jakowicz prowadzą dialog idealny - równocześnie elegancki i pełen pasji. Klarownie i w doskonałych proporcjach prezentują poszczególne motywy, tematy, wariacje budując barwną, wysmakowaną wyrazowo i porywającą interpretację. Fraza pianisty jest niezwykle giętka - w drugiej wariacji wręcz kapryśna agogicznie. Zachwyca cudowna lekkość szybkich przebiegów szesnastkowych, ale także okragłe, perełkowe tercje prawej ręki. Świetnie brzmią akordy, oktawy. Konkretnie, energiczne, jednorodne rytmicznie motywy ludowe kontrastują z wyrafinowanymi ornamentami granymi lekko, jakby od niechcienia. Szczególne wrażenie wywarły na mnie początkowe tremolandowe przebiegi pianissimo w prawej ręce z pięknie, wręcz rozczulająco brzmiącymi motywami z trylem w lewej - z jak wielkim wyczuciem i subtelnością zagrane! Fortepian brzmi tu jak orkiestra symfoniczna z jej różnorodnymi kolorami i przestrzenią. Warto podkreślić szczególną "przestrzenność" tej interpretacji, na którą ma wpływ wyczulenie na barwę, różnorodność ekspresji, frazowanie, oddechy, gwałtowne kontrasty dynamiczne, zmienne proporcje pomiędzy wykonawcami, ogromna energia - pulsująca zarówno w lirycznym piano jak i brawurowym forte. Z idealnie dopracowanych elementów wykonawcy zbudowali porywający utwór,

niezwykle ekspresyjny a równocześnie oparty na logicznej, przemyślanej konstrukcji.

Bartosz Bednarczyk prezentuje na płycie pianistykę najwyższej próby. Precyzja wykonania, wyobraźnia, świadomość przebiegu formy, siła przekazu - wszystkie te elementy służą mu do zaprezentowania idei ukrytej w dziele. Potrafi także słuchać współwykonawcy i wspólnie z nim budować skomplikowaną wypowiedź muzyczną, z wielką pasją odkrywając idee kompozytora.

Część opisowa

Praca pisemna mgr Bartosza Bednarczyka składa się z następujących części: Wstęp, Rozdział I *Europa w przededniu narodzin Franciszka Schuberta*, Rozdział II *Franciszek Schubert – życie i twórczość*, Rozdział III *Fantazja C-dur i jej miejsce w twórczości na fortepian i skrzypce*, Podsumowanie, Bibliografia.

We wstępie autor streszcza swoją pracę. W I rozdziale dokładnie opisuje epokę Oświecenia w Europie - wojny religijne, myśl filozoficzną triumf nauk przyrodniczych, rozwój nauk ścisłych, politykę i łączy to z późniejszymi ideami romantyzmu udowadniając, że te dwa sposoby myślenia o świecie wzajemnie się uzupełniają, prowadząc do poszerzania przestrzeni ludzkiej wolności. Na tak dokładnie zarysowanym tle historycznym autor przedstawia w II Rozdziale życie, osobowość i twórczość Franciszka Schuberta w sposób niezwykle emocjonalny, czasem nawet egzaltowany. Myślę, że jest to jednak wynikiem szczerej fascynacji muzyką tego kompozytora. Rozdział III omawia *Fantazję C-dur na fortepian i skrzypce D 934* na tle twórczości Schuberta na fortepian i skrzypce - *Sonaty D-dur D 384*, *Sonaty a-moll D 385*, *Sonaty g-moll D 408*, *Sonaty A-dur D 574* i *Ronda h-moll D 895*. Bartosz Bednarczyk poddając analizie wymienione utwory opisuje je w sposób wyrazisty, osobisty, świadczący o dużym zaangażowaniu. Intensywna emocja jest tu jednak poparta intelektualną refleksją - autor udowadnia swoją świadomość formy muzycznej, związków pomiędzy frazami, budowania wyrazu muzycznego i ekspresji, kształtowania wzajemnych zależności pomiędzy współwykonawcami. W Podsumowaniu autor jeszcze raz podkreśla rolę jaką muzyka Schuberta może pełnić dla współczesnego wykonawcy. Jaką pełni w życiu Bartosza Bednarczyka. Pracę kończy Bibliografia zawierająca 11 pozycji książkowych w języku polskim.

Tekst jest napisany poprawnym językiem, pomijając kilka błędów ortograficznych i literówek. Zawiera dużo informacji, świadczących o wnikliwości poszukiwań doktoranta. Umykają mu jednak czasem szczegóły np. pisząc o *Sonacie a-moll* nie omawia *Menuetto* i nie określa formy ostatniej części.

Konkluzja

Praca doktorska mgr Bartosza Bednarczyka - dzieło artystyczne i jego opis są wyrazem głębokiego zainteresowania muzyką i postacią Franciszka Schuberta. Płyta ma wysoką wartość artystyczną. W opisie doktorant w przekonujący sposób przedstawia swoje rozumienie muzyki Schuberta. Zarówno dzieło artystyczne jak i jego opis są istotnym wkładem w rozwój dziedziny kameralistyka. Stwierdzam, że zostały spełnione wymagania. Pracę doktorską mgr Bartosza Bednarczyka przyjmuję.

Gabriela Szendzielorz - Jungiewicz

prof. dr hab. Gabriela Szendzielorz-Jungiewicz